

Nr 73.

Ankom till riksdagens kansli den 29 maj 1922 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa ändringar i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.

I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen antaga här nedan intagna

Förslag

till

L a g

om vissa ändringar i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk.

Häri genom förordnas

dels att 17 § 1 mom. och 28 § 1 mom. i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

17 §.

1. För ordinarie befattningar, vilka tillsätts genom konstitutorial, skola gälla nedan angivna tjänstepensionsunderlag:

A. För befattningar, avsedda för manliga tjänstemän:

B. För befattningar, avsedda för kvinnliga tjänstemän:

1:a lönegraden	1,200 kronor	5:e lönegraden	2,136 kronor
2:a »	1,440 »	6:e »	2,256 »
3:e »	1,704 »	7:e »	2,676 »
4:e »	1,800 »	8:e »	3,204 »

28 §.

1. Tjänsteman, som avses i detta kapitel, skall erlägga *pensionsavgift* till nedan angivna belopp för år räknat:

A. Manliga tjänstemän:

B. Kvinnliga tjänstemän:

1:a lönegraden	63 kronor	5:e lönegraden	123 kronor
2:a »	78 »	6:e »	132 »
3:e »	93 »	7:e »	159 »
4:e »	102 »	8:e »	192 »

dels ock att den vid nämnda lag fogade åldersförteckning skall erhålla den ändrade lydelse, härvid såsom bilaga fogade åldersförteckning utvisar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1922.

Aldersförteckning,

angivande den i 19 § i lagen avsedda pensionsålder för en var sådan befattning vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk, som tillsättes genom konstitutorial.

A. För manliga tjänstemän avsedda befattningar.

Kategori	Vid postverket		Vid telegrafverket		Vid statens järnvägar		Vid statens vattenfallsverk	
	Befattning	Pensionsålder	Befattning	Pensionsålder	Befattning	Pensionsålder	Befattning	Pensionsålder
1	Brevbärare Expeditions- vakt	65	Expeditions- vakt Stationsbiträde	67 65	Banvakt	63	Expeditions- vakt Vakt	67 63
		67 ¹⁾			Eldare å ångfärja	60		
					Expeditions- vakt	67		
					Förrådsvakt	65		
					Ledningsvakt	63		
					Matros	63		
					Stationskarl Vagn- och stall- karl	63 63		
2	Postiljon	65	Förstestations- biträde	65	Maskin- och pannskötare	65 ²⁾	—	—
					Maskinvakt å ångfärja	65		
					Portvakt	65		
					Rorgångare	65		
					Timmerman å ångfärja	65		
					Trafikbiträde	63		
					Vagnskötare	63		
3	Brevbärförman Förste expedi- tionsvakt Reparatör Värdebrev- bärare	65	Förste expedi- tionsvakt Reparatör	67 60	Banförman	63	Förrådsförman	65
		67			Förrådsförman	65	Förste expedi- tionsvakt	67
		63			Förste expedi- tionsvakt	67	Kanalförman	65
		65			Förste portvakt	65	Skogvaktare	65
					Lokomotiv- eldare	60		
					Reparatör	63		
					Trädgårdsför- man	65		
4	Förste postiljon	65	Stationsförman	65	Konduktör	63	Kontorsbiträde	67
					Kontorsbiträde	67 ³⁾	Maskinist	63
					Maskinskötare å ångfärja	65	Montör	63
					Stallförman	65		
					Stationsförman	63		
					Stationsmästa- re av klass 7	65		
					Vagnförman	65		

¹⁾ För expeditionsvakt, som tjänstgör vid postkontor, är pensionsåldern 65 år.

²⁾ För maskin- och pannskötare, som tjänstgör vid kollossningskran, är pensionsåldern 63 år.

³⁾ För kontorsbiträde, som tjänstgör vid distrikts trafikavdelning, är pensionsåldern 65 år.

Lönegrad	Vid postverket		Vid telegrafverket		Vid statens järnvägar		Vid statens vattenfallsverk											
	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pen- sions- ålder	Befattning	Pen- sions- ålder	Befattning	Pen- sions- ålder										
5	Bokbinderiför- man	65	Förste repara- tör	63	Bangårdsmästare	63	Fyrmästare	63										
	Tryckeri- förman	65			Banmästare	63		Muddermästare	65									
	Överpostiljon	65			Förste kontors- biträde	67 ¹⁾		Slussmästare	65									
				Förste reparatör	63													
				Ledningsförman	63													
				Tågmästare	63													
				Verkstadsförman	65													
6	Stationsmästa- re av klass 1	67	Förräds- mästare	65	Förrädsmästare	65	Befälhavare å bogserbåt	65										
		Transport- mästare			65	Förste ban- mästare			63									
					Linjeförman	63			Lokomotiv- förare	60	Förräds- mästare	65						
					Radiotele- grafist	65			Maskinist	65	Förste montör	63						
									Stationsmästa- re av klass 6	65	Schaktmästare	65						
									Tredje maski- nist å ångfärja	65	Trädgårds- mästare	65						
									Tredjestyrman	65								
									Trädgårdsmästare	65								
				Vagngårdsmästare	65													
7	Faktor	65	—	—	—	—	Byggmästare	65										
									Förste maski- nist	63								
							Reparations- mästare	65										
							Verkstads- mästare	65										
8	Postexpeditör	67	Förrädsbok- hållare	65	Kontors- skrivare	67	Kontors- skrivare	67										
									Materialför- valtare	65	Ledningsmästare	63	Maskinmästare	65				
									Ritare	65	Ritare	65	Ritare	65				
									Telegrafassi- stent	65 ²⁾	Stations- skrivare	65	Stations- mästare	63				
											Vagnmästare	65	Övermontör	63				
		Verkstads- mästare	65															
9	—	—	Linjemästare	63	Andre maski- nist å ångfärja	65	Instrument- makare	65										
									Verkmästare	63	Andre styrman	65	Mätaretekniker	65				
															Lokomotiv- mästare	65		
															Stationsinspek- tor av klass 4 B	65		
															Stationsmästa- re av klass 5	65		
															Överbannmästare	65 ³⁾		

¹⁾ För förste kontorsbiträde, som tjänstgör vid distrikts trafikavdelning, är pensionsåldern 65 år.

²⁾ För telegrafassistent som tjänstgör vid distriktsbyrå eller hos telegrafstyrelsen, är pensionsåldern 67 år.

³⁾ För överbannmästare, som förestår avdelning, är pensionsåldern 63 år.

Lönegrad	Vid postverket		Vid telegrafverket		Vid statens järnvägar		Vid statens vattenfallsverk	
	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder
10	Förste post-expeditör	67	Förste telegraf-assistent	65 ¹⁾	Bokhållare Förste stations-skrivare	67 65	Bokhållare Driftverkmästare	67 65
11	Postmästare av klass 4	67	Telegrafkommissarie av klass 4	65	Förste bokhållare Förste telegrafist Stationsinspektör av klass 4A Övermaskinist av klass 2	67 67 65 65	Kanalinspektör av klass 2	67
12	Kontrollör Postmästare av klass 3	67 67	Ingenjörssassistent Kontrollör Telegrafkommissarie av klass 3	65 65 ¹⁾ 65	Förste styrman av klass 2 Stationsinspektör av klass 3 Underingenjör Underinspektör Övermaskinist av klass 1	65 65 65 65 65	—	—
13	Aktuarie Förrådsförvaltare Notarie Registrator Revisor Revisor och bokhållare	67 67 67 67 67 67	Aktuarie Förrådsförvaltare Huvudkassör Notarie Revisor	67 67 67 67 67	Aktuarie Byråassistent Distriktskassör Expeditionsföreståndare Förste styrman av klass 1 Kassör Kontrollör Notarie Registrator Revisor	67 65 67 65 65 67 67 67 67 67	Kanalinspektör av klass 1 Kassör Kontrollör Notarie Registrator Revisor	67 67 67 67 67 67
14	Förste kontrollör Postmästare av klass 2	67 67	Avdelningsingenjör Förste kontrollör Inköpschef Konstruktör Kontorschef Radiokommis-sarie Telegrafkommissarie av klass 2	65 65 ²⁾ 67 65 67 65 67	Baninspektör Distriktskamrer Elektroingenjör Förrådsförvaltare Konstruktör Maskininspektör Stationsinspektör av klass 2 Verkstads-kamrer	65 67 65 67 65 65 65 67	Kontorschef	67

¹⁾ För förste telegrafassistent eller kontrollör, som tjänstgör vid distriktsbyrå eller hos telegrafstyrelsen, är pensionsåldern 67 år.

²⁾ För förste kontrollör, som tjänstgör vid distriktsbyrå eller hos telegrafstyrelsen, är pensionsåldern 67 år.

Lönegråd	Vid postverket		Vid telegrafverket		Vid statens järnvägar		Vid statens vattenfallsverk	
	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder
15	Förste aktuarie	67	Förrådskamrer	67	Befälhavare av		Kamrer	67
	Intendent	67	Sekreterare	67	klass 2 å ång-		Sekreterare	67
	Kamrer	67	Telegrafkom-		färja	65		
	Postmästare av		missarie av		Förråds-			
	klass 1	67	klass 1 B	67	kontrollör	67		
	Sekreterare	67	Överkontrollör	65	Förste aktuarie	67		
	Överkontrollör	67			Förste kontrol-			
					lör	67		
					Förste revisor	67		
					Intendent	67		
16	Ombudsman	67	Byråingenjör	67	Baningenjör	65	Byråingenjör	67
	Överpost-		Kameralinten-		Befälhavare av		Direktörs-	
	mästare	67	dent	67	klass 1 å ång-		assistent vid	
			Linjeingenjör	65	färja	65	kanalverk	65
			Telegraf-		Byråingenjör	67		
			kommissarie		Chef för sta-			
			av klass 1 A	67	tistiska			
					kontoret	67		
					Maskin-			
					ingenjör	65		
17	Förste inten-	67	Förste byrå-	67	Distriktssekre-	67	Direktörs-	
	dent		ingenjör		terare		assistent vid	
	Förste kamrer	67	Förste linje-	65	Förrådsinten-	67	kraftverk	65
			ingenjör		dent		Distrikts-	
			Förste sekre-	67	Förste ban-	65	ingenjör	65
			terare		ingenjör		Förste byrå-	
			Verkstads-	65	Förste byrå-	67	ingenjör	67
			ingenjör		ingenjör		Förste sekre-	
					Förste maskin-	65	terare	67
					ingenjör			
18	Byrådirektör	67	Byrådirektör	67	Förste sekre-	67	Byrådirektör	67
					terare		Driftechef	65
					Förste trafik-	65		
					inspektör			
					Lantmätare	67		
				Överinspektör	65			

Lönegrad	Vid postverket		Vid telegrafverket		Vid statens järnvägar		Vid statens vattenfallsverk	
	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder
19	Postdirektör	67	Trafikdirektör	67	---	—	Kanaldirektör	65
20	Byråchef	67	Byråchef	67	Bandirektör	65	Byråchef	67
			Linjedirektör	65	Byråchef	67	Förste byrå- direktör	67
			Telefondirek- tör	67	Förste byrå- direktör	67		
			Telegrafdirek- tör	67	Maskindirek- tör	65		
				Trafikdirektör	65			

B. För kvinnliga tjänstemän avsedda befattningar.

Lönegrad	Vid postverket		Vid telegrafverket		Vid statens järnvägar		Vid statens vattenfallsverk	
	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder	Befattning	Pensions- ålder
1	Skrivbiträde	60	Skrivbiträde	60	Skrivbiträde	60	Skrivbiträde	60
2	Kontorsbiträde Stations- mästare av klass 3	60 60	Kontorsbiträde	60	Kontorsbiträde	60	Kontorsbiträde	60
3	Kanslibitråde Stations- mästare av klass 2	60 60	Kanslibitråde	60	Rikstelefonist	55	Kanslibitråde	60
4	—	—	Kassör	60	—	—	—	—
5	Postexpeditör	60	Kontorsskri- vare	60	Kontorsskri- vare	60	Kontorsskri- vare	60
			Ritare	60	Ritare	60	Ritare	60
			Telegrafist	60				
			Vaktförestån- dare	60				
6	Förste post- expeditör	60	Förste kassör	60	Bokhållare	60	Bokhållare	60
			Förste telegra- fist	60			Kassör och bokhållare	60
			Förste vakt- föreståndare	60				
7	Postmästare av klass 4	60	Telegrafkom- missarie av klass 6	60	—	—	—	—
8	Postmästare av klass 3	60	Katalogredak- tör	60	—	—	—	—
			Telegraf- kommissarie av klass 5	60				

Enligt åberopade statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen anfört:

»Kungl. Maj:t har förut denna dag på min hemställen beslutat för riksdagen framlägga dels förslag angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m., dels ock förslag angående omorganisation av postsparbanken och införande av postgironörelse m. m. Enligt berörda förslag skulle bland annat inrättas vid samtliga kommunikationsverken en ny, lägsta lönegrad, den 1:a, för kvinnliga tjänstemän ävensom vid postverket några nya befattningar.

Därest omförmälda förslag vinna riksdagens bifall, erfordras emellertid vissa av desamma betingade ändringar i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk. Sålunda torde i de i 17 och 28 §§ intagna tabellerna för tjänstepensionsunderlag respektive pensionsavgifter den nya 1:a lönegraden med respektive belopp 1,200 och 63 kronor böra införas ävensom de övriga lönegraderna omnumreras. Vidare krävas en del ändringar i den vid pensionslagen fogade åldersförteckningen. Under avdelningen A. torde beträffande postverket insättas i 3:e lönegraden befattningen reparatör, vars pensionsålder lärer böra bestämmas till 63 år, samt i 15:e lönegraden befattningen kamrer och i 17:e lönegraden befattningen förste kamrer, båda med en pensionsålder av 67 år, varjämte den i 6:e lönegraden uppförda befattningen stationsmästare torde böra erhålla benämningen stationsmästare av klass 1. Under avdelningen B. skulle den nya, 1:a lönegraden insättas samt i densamma beträffande samtliga verk införas befattningen skrivbiträde med en pensionsålder av 60 år, varjämte de nuvarande 1:a—7:e lönegraderna skulle benämnas respektive 2:a—8:e lönegraderna. Slutligen torde under samma avdelning i de nya 2:a och 3:e lönegraderna beträffande postverket införas befattningarna stationsmästare av klass 3 respektive 2, båda med en pensionsålder av 60 år. De ifrågasatta ändringarna i pensionslagen torde böra träda i kraft den 1 juli 1922.»

Utskottet.

Ifrågavarande proposition sammanhänger med Kungl. Maj:ts till riksdagen avlätna förslag dels angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän i kommunikationsverken dels ock angående omorganisation av postsparbanken m. m.

Utskottet vill erinra, att vad förstnämnda förslag angår statsutskottet i huvudsak tillstyrkt detsamma, ävensom att riksdagen godkänt statsutskottets utlåtande. Mot de härav betingade ändringarna i lagen om tjänstepension har utskottet icke haft anledning till erinran.

Beträffande förslaget rörande omorganisation av postsparbanken har sammansatta stats- och bankoutskottet den 24 innevarande maj avgivit utlåtande samt därvid föreslagit vissa ändringar. De sålunda beslutade avvikelserna från Kungl. Maj:ts förslag innebära, bland annat, att befattningen förste kamrer vid postverket skall utbytas mot en notarietjänst. Med anledning härav torde i det nu föreliggande förslaget den i ovan intagna åldersförteckning i 17 lönegraden vid postverket upptagna befattningen förste kamrer med en pensionsålder av 67 år böra ur nämnda förteckning utgå. De av det sammansatta utskottet i övrigt vidtagna ändringarna i ovanberörda förslag äro icke av beskaffenhet att inverka på här föreliggande fråga. Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har från bankoutskottets sida icke varit något att erinra.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må antaga här ovan intagna förslag till lag om vissa ändringar i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk, dock med den ändring av den vid förslaget fogade åldersförteckning att den i 17 lönegraden vid postverket upptagna befattningen förste kamrer med en pensionsålder av 67 år skall ur nämnda förteckning utgå.

Stockholm den 29 maj 1922.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 70.
